

องค์ความรู้

เรื่อง "การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ"

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักบริหารงานกลาง
สำนักภาษาต่างประเทศ
สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

คำนำ

การจัดทำองค์ความรู้เรื่อง “การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” เล่มนี้ เป็นการรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับสำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นองค์กรเครือข่ายและจากการจัดโครงการ “เครือข่ายคุณธรรม บวร” โดยมีวัตถุประสงค์ในการปลูกจิตสำนึกการมีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักการให้ การเสียสละ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร และเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด และสกัดให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ในการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อร่วมกันพัฒนาเป้าหมายขององค์กรให้บรรลุประสิทธิผล ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในอันที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมดังกล่าว

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้จะเป็นองค์ความรู้สำคัญที่บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานและการประพฤติตน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของรัฐบาล และนโยบายการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป

คณะผู้จัดทำ

มิถุนายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์.....	๓
๑.๓ การดำเนินการ.....	๓
๑.๔ กลุ่มเป้าหมาย.....	๓
๑.๕ เป้าหมาย.....	๔
๑.๖ ระยะเวลาและสถานที่.....	๔
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม.....	๔
บทที่ ๒ แนวคิดทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง.....	๕
๒.๑ แผนด้านการส่งเสริมคุณธรรม.....	๕
๒.๑.๑ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔).....	๕
๒.๑.๒ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).....	๖
๒.๒ ความหมายและความสำคัญของคำว่า “การสร้างเครือข่าย องค์กรคุณธรรม”.....	๖
๒.๒.๑ ความหมายของคำว่า “การสร้างเครือข่าย”.....	๖
๒.๒.๒ ความหมายของคำว่า “องค์กรคุณธรรม”.....	๗
๒.๒.๓ ประเภทขององค์กรคุณธรรม.....	๗
๒.๒.๔ หลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรม.....	๗
๒.๒.๕ กระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม.....	๘
บทที่ ๓ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรม.....	๑๐
๓.๑ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ “การขับเคลื่อนองค์กร คุณธรรมต้นแบบ”.....	๑๐
๓.๑.๑ สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี.....	๑๐
๓.๑.๒ กระบวนการขับเคลื่อนให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น.....	๑๐
๓.๑.๓ การขับเคลื่อนในประเด็น “ปัญหาที่ยากแก้” และ “ความดีที่ยากทำ”.....	๑๑

๓.๑.๔ มาตรการให้คุณให้โทษ.....	๑๒
๓.๑.๕ การนำหลักศาสนามาปฏิบัติงานหรือใช้ในชีวิตประจำวัน.....	๑๒
๓.๑.๖ การยกย่องเชิดชูบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม.....	๑๒
๓.๑.๗ สร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน.....	๑๒
๓.๑.๘ การสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร.....	๑๒
๓.๒ กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำ ณ วัดแคใน.....	๑๔
๓.๓ กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความกตัญญู.....	๑๕
บทที่ ๔ แนวทางการการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติทางด้านการสร้างเครือข่าย องค์กรคุณธรรมต้นแบบ.....	๑๗
๔.๑ กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักบริหารงานกลาง.....	๑๗
๔.๒ กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักภาษาต่างประเทศ..	๒๒
๔.๓ กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักพัฒนาทรัพยากร บุคคล.....	๓๐
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	๓๙
๕.๑ บทสรุป.....	๓๙
๕.๒ ข้อเสนอแนะ.....	๔๐
บรรณานุกรม.....	๔๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้ขับเคลื่อนภารกิจในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อยกระดับคุณธรรมตามกรอบการประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยมีแนวทางการดำเนินการและพัฒนา ดังนี้ ๑) การสร้างภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดี ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาโดยการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมหรือการทำความดีด้วยการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรมและโครงการคุณธรรม ด้วยการนำคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญูมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและพัฒนาชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรให้มีความเข้มแข็ง การสร้างเสริมผู้นำคุณธรรม/ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร โดยการยกย่องผู้นำที่มีจิตสาธารณะและจิตอาสา มีความรับผิดชอบ อนุรักษ์พัฒนาและสืบสืบทอดทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนพลังบวร (บ้าน/วัด/โบสถ์/มัสยิด/โรงเรียน) กิจกรรมแสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ เพื่อนำเสนอตัวอย่างของการมีคุณธรรม จริยธรรมและการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ๒) การจัดการระเบียบกติกาสังคม (ชีวิตและสังคม) สร้างกลไกร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมซึ่งมีแนวทางการพัฒนาโดยการส่งเสริมให้เกิดข้อตกลงร่วมกันในคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีกลไกและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างภาคีเครือข่ายคุณธรรมในทุกกระดับ เสริมสร้างและพัฒนากลไก เพื่อการธุรกิจส่งเสริมสนับสนุนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี ส่งเสริมพัฒนาระบบเครดิตสังคม (Social Credit) หรือธนาคารความดี และการจัดระเบียบให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติงานบนเสรีภาพของสื่อควบคู่ไปกับจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ๓) การเรียนรู้ ปลูกฝัง/ฝึกฝนและพัฒนาคน และพัฒนารายงานการส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาโดยการจัดการระบบการเรียนรู้ ปลูกฝัง/ฝึกฝนและพัฒนาคนในด้านคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างระบบการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นการเตือนสติให้เฝ้าระวังพฤติกรรมกระทำของบุคคลและผู้นำองค์กร การขยายขอบเขตการดำเนินงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในปัจจุบัน และส่งเสริมงานวิชาการ อันเป็นระบบการจัดการความรู้และเสริมศักยภาพการส่งเสริมคุณธรรม ทั้งการวิจัยและพัฒนา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างคนดีเพื่อสังคมดีและส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทย โดยมุ่งเน้นให้มีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักคุณธรรม ธรรมาภิบาล

หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรยึดมั่นคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เป็นฐานในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในการรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายขององค์กรคุณธรรม รวมทั้งสร้างเวทีที่เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาขับเคลื่อนองค์กรด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ดังนั้น จึงเกิดความร่วมมือของหน่วยงานในสังกัด จำนวน ๑๘ สำนัก และ ๑ กลุ่ม กำหนดจัดโครงการขยายเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรมในครั้งนี้นั้น

การดำเนินโครงการขยายเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่าง ๆ ดังนี้

แผนระดับที่ ๑

๑. ความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายที่ ๖ : ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนร่วม

๒. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้าน

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ ๒

๑. ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

๒. ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๓. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

แผนระดับที่ ๓

๑. ความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง มีความผูกพันและความผูกพัน

๒. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการทำงานที่ยึดหลักคุณธรรม ธรรมภิบาล เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

๓. ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน ด้านที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในการปฏิบัติตามนโยบายด้านคุณธรรมจริยธรรม ในด้านการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ สำนักบริหารงานกลาง สำนักภาษาต่างประเทศและสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล จึงได้มีการจัดทำองค์ความรู้เรื่อง “การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” ขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อรณรงค์ ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการมีจิตพอเพียงด้านทุจริต จิตอาสา ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความพอเพียง การมีจิตสาธารณะ และสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมให้กับเครือข่าย บวร

๑.๒.๒ เพื่อให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม กับผู้แทนองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น และสกัดเป็นองค์ความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑.๒.๓ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้บุคคลภายนอกได้ทราบ และสร้างเครือข่ายคุณธรรมเพิ่มขึ้น

๑.๓ การดำเนินการ

การรณรงค์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น จึงได้ดำเนินการ จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรได้ร่วมจัดทำ ซึ่งในครั้งนี้นักต่าง ๆ ประกอบด้วย ๑๘ สำนัก และ ๑ กลุ่มงาน ได้ร่วมกันเป็นเครือข่าย เพื่อจัดโครงการ “เครือข่ายคุณธรรม บวร” โดยมีวัตถุประสงค์ในการปลูกจิตสำนึกการมีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักการให้ การเสียสละ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร และเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งได้จัดโครงการ “เครือข่ายคุณธรรม บวร” ในวันพุธที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ วัดแคใน ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยมีรายละเอียดการดำเนินการกิจกรรมดังนี้

๑. กิจกรรมทำนุบำรุงศาสนา

๑.๑) การขอรับบริจาคเงินร่วมทำบุญจัดสร้างฐานะชุกชี (ฐานส่วนล่างสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป) ขนาดหน้าตัก ๖๙ นิ้ว ณ วัดแคใน ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

๑.๒) พิธีถวายองค์พระพุทธรูป พระโมคคัลลานะ และพระสารีบุตร ที่ได้ปิดทองเสร็จเรียบร้อยแล้ว รวมถึงถวายฐานชุกชีที่จัดสร้างขึ้นไปในคราวเดียวกัน

๒. กิจกรรมทำความสะอาดบริเวณจัด ศาลา และห้องน้ำ

๓. กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับการมีจิตพอเพียงด้านทุจริต ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความพอเพียง และการมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม และพร้อมเล่นกิจกรรมแจกรางวัล

๔. กิจกรรมมอบสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคให้ชุมชน

๕. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ”

๑.๔ กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักละ ๑๐ คน และกลุ่มตรวจสอบภายใน รวมจำนวน ๒๖๐ คน

๑.๕ เป้าหมาย

๑.๕.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต

- มีเครือข่ายด้านคุณธรรมเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เครือข่าย

๑.๕.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์

- มีองค์ความรู้ จำนวน ๑ เรื่อง

๑.๖ ระยะเวลาและสถานที่

วันพุธที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ระยะเวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ วัดแคใน และโรงเรียนวัดแคใน ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

๑.๗.๑ ได้มีการรณรงค์ ส่งเสริม และบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการมีจิตพอเพียงด้านทุจริต จิตอาสา ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความพอเพียง การมีจิตสาธารณะและสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมให้กับเครือข่าย บวร

๑.๗.๒ บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมกับผู้แทนองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น และสกัดเป็นองค์ความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑.๗.๓ ได้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้บุคคลภายนอกได้ทราบ และมีเครือข่ายคุณธรรมเพิ่มขึ้น

บทที่ ๒

แนวคิดทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แผนด้านการส่งเสริมคุณธรรม

รัฐบาลได้ประกาศแผนด้านการส่งเสริมคุณธรรมที่มีเป้าหมายให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมที่ยั่งยืน คือ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)” และเพื่อต่อยอดความสำเร็จของแผนดังกล่าว คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)”^๑ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

๒.๑.๑ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เป็นแผนแม่บทระดับชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เป็นแผนแม่บท (Master Plan) เป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติการในการส่งเสริมคุณธรรมของทุกหน่วยงาน โดยนำกลไกประชารัฐมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และมีเป้าหมายหลักในการยกระดับจิตใจประชาชนให้มีคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อสร้างคุณธรรมในสังคมไทยและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

โดยมีวิสัยทัศน์ คือ สังคมไทยมีคุณธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต สืบสานความเป็นไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างยั่งยืน และมีเป้าหมาย คือ สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ อารงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทยและอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เป็นแผนด้านการส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศไทยที่มีเป้าหมายให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมที่ยั่งยืนด้วย ๔ ยุทธศาสตร์หลักโดยบูรณาการรวมพลังทุกภาคส่วนน้อมนำหลัก ๓ มิติ ๔ คุณธรรม ไปใช้ในการดำเนินชีวิต คือ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ร่วมกับคุณธรรม ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและกลไกคณะอนุกรรมการในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วนทั่วประเทศ กว่า ๑๒๐ หน่วยงาน ซึ่งได้มีบทบาทสำคัญร่วมวางรากฐานการส่งเสริมคุณธรรมด้วยหลัก “ระเบิดจากข้างใน” ผ่านกิจกรรมรวมกว่า ๔๐,๐๐๐ กิจกรรม เป็นพื้นที่ให้ประชาชน

^๑ กรมการศาสนา, แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), สืบค้นเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ <https://nmpc.go.th/content-document/download?id=๑๕๘>

ได้มีส่วนร่วมและเพิ่มพูนทักษะด้านคุณธรรม รวมปีละกว่า ๑๘ ล้านคน มีการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมทั่วประเทศ

๒.๑.๒ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนปฏิบัติการฯ ที่ต่อยอดความสำเร็จของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ในทุกพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการขจัดเกลางทางสังคม ๓ กระบวนการ ได้แก่

- (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำความดี
- (๒) การพัฒนาโลก เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม
- (๓) การพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม

เพื่อเป็นการบ่มเพาะจิตใจ ปรับเปลี่ยนวิถีคิด และค่านิยมของคนไทยในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่งและมีคุณภาพ และยังคงสานต่อหลักการ ๓ มิติ ๔ คุณธรรม เป็น ๕ คุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้คนไทยตระหนักและประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ นี้ เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่ถ่ายทอดเป้าหมายของ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และตัวชี้วัดของแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายให้ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความ สมานฉันท์ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และ ประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ”

๒.๒ ความหมายและความสำคัญของคำว่า “การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรม”

๒.๒.๑ ความหมายของคำว่า “การสร้างเครือข่าย”

การสร้างเครือข่าย เป็นกระบวนการสร้างสัมพันธ์ภาพ โดยการติดต่อ แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอก การมีเครือข่ายจะส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าและความสำเร็จทั้งทางตรงและทางอ้อม^๒

องค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จมี ๔ ประการ คือ การมี เป้าหมายและทางเลือกที่เป็นไปได้ในการสร้างเครือข่าย มีสิ่งที่จะแลกเปลี่ยนกับเครือข่าย มีการแนะนำตัว และติดต่อกับเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอและเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา สิ่งเหล่านี้เมื่อปฏิบัติเป็นประจำแล้วจะทำให้การสร้างเครือข่ายประสบความสำเร็จได้

^๒ สุภิญญา แสตนศรีจันทร์ และพ.ต.ต. หญิง พวงเพ็ญ ชูณหปราณ, ความสำเร็จในการสร้างเครือข่าย, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน

๒.๒.๒ ความหมายของคำว่า “องค์กรคุณธรรม”

องค์กรคุณธรรม คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกขององค์กรแสดงเจตนารมณ์ และมุ่งมั่นดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร และเป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสร้างสังคมคุณธรรม โดยมีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักคุณธรรม ธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกในองค์กรยึดมั่นคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายขององค์กรคุณธรรม^๓

องค์กรคุณธรรมแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม คือ องค์กรที่แสดงเจตนารมณ์ จะพัฒนาเป็นองค์กรคุณธรรม โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณธรรม มีแผนการดำเนินการพัฒนาองค์กรคุณธรรม มีการจัดกลไกผู้รับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งผลการดำเนินงานอาจเกิดขึ้นบางส่วน แต่ผลการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของคนหรือปัญหาเชิงคุณธรรมที่ลดลงอาจยังไม่เห็นผลชัดเจน

ระดับที่ ๒ องค์กรคุณธรรม คือ องค์กรส่งเสริมคุณธรรมที่มีกระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม ที่ได้มาตรฐานขององค์กรส่งเสริมคุณธรรม และมีการจัดระบบภายในองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาองค์กรคุณธรรม และมีการบริหารจัดการให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของคนในองค์กร และส่งผลกระทบต่อให้การทำหน้าที่เพิ่มขึ้น ปัญหาเชิงคุณธรรมลดลง และมีแนวโน้มจะเกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เกิดความยั่งยืนได้

ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ คือ องค์กรคุณธรรมที่ดำเนินการประสบความสำเร็จ ทั้งในกระบวนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนที่สะท้อนการมีคุณธรรม คนมีความสุข องค์กร มีคุณภาพและคุณธรรมเชิงประจักษ์ มีองค์ความรู้สามารถถ่ายทอดและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรต่าง ๆ ได้

๒.๒.๓ ประเภทขององค์กรคุณธรรม

สามารถแบ่งกลุ่มประเภทหน่วยงาน องค์กรตามลักษณะของกลไกภาครัฐ

กลุ่มองค์กรภาครัฐ เช่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรมหาชน และองค์กรในกำกับของรัฐ เป็นต้น

กลุ่มองค์กรภาคธุรกิจ เอกชน เช่น บริษัท ห้างร้าน โรงงาน สถานประกอบการ ธนาคาร เป็นต้น

กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมและชุมชน เช่น องค์กรชุมชน กลุ่ม สมาคม มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

๒.๒.๔ หลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรม

น้อมนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นหลักการดังนี้

^๓ หลักเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม, องค์กรคุณธรรม ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ <https://anti-corruption.nxpo.or.th>

๑) ระเบิดจากข้างใน เป็นหัวใจสำคัญที่สุด ต้องให้เกิดจากความตระหนักรู้ที่มุ่งมั่นตั้งใจ มีเป้าหมายเดียวกันของผู้นำและสมาชิกขององค์กร หากทำโดยถูกบังคับหรือทำตามกระแสนโยบายไม่ตั้งใจจริง จะไม่เกิดผลหรือไม่ยั่งยืน

๒) ทำแบบองค์รวม ต้องทำพร้อมกันทั้งระบบ ทุกระบบขององค์กรโดยให้ประสานสอดคล้อง สอดคล้องกับการบริหารและการทำงานปกติขององค์กร โดยไม่แยกออกมาเป็นโครงการหรือกิจกรรมเดี่ยว ๆ ที่ขาดความเชื่อมโยงกับระบบใหญ่ขององค์กร

๓) ทำตามหลักความจริง ต้องทำจากสภาพความจริงขององค์กร โดยมีการศึกษาปัญหาและต้นทุนความดีขององค์กรให้เป็นระบบ แล้วลงมือทำตามลำดับขั้น แก้ปัญหาที่จุดเล็กก่อน ทำให้ง่าย ไม่ติดยึดตำรา การเรียนรู้จากที่อื่นเป็นเพียงแนวทางมาปรับใช้ให้เหมาะกับองค์กรของตน

๔) การมีส่วนร่วม ต้องสร้างโอกาสให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม เพราะเป้าหมายสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมคือการทำให้คนมีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมมากขึ้นจึงต้องให้ทุกคนเป็นพลังร่วมกันขับเคลื่อน

๕) ทำความดีเพื่อความดี ตั้งใจพัฒนาองค์กรคุณธรรมเพื่อสร้างองค์กรที่ดี สร้างคนดีเพื่อสังคมดี มุ่งประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่มีเป้าหมายเคลือบแฝงเพื่อประโยชน์อื่น

๒.๒.๕ กระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม

ต้องดำเนินการตามหลักการทั้ง ๕ ข้อ ตาม ๙ ขั้นตอนดังนี้

๑) ทำให้ทุกคนตกลงใจร่วมกัน โดยเฉพาะผู้นำองค์กรว่าต้องแสดงเจตนารมณ์ชัดเจนว่าจะร่วมกันสร้างองค์กรของตนให้เป็นองค์กรคุณธรรม

๒) ค้นหาความจริงขององค์กร โดยสำรวจวิเคราะห์ปัญหาด้านคุณธรรมขององค์กรที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์และปัญหาที่ต้องการแก้ไขและคนในองค์กรว่ามีอะไรบ้าง และค้นหาต้นทุนความดีหรือต้นทุนที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหา

๓) ตั้งเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน เพื่อค้นพบพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือ “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” แล้วให้กำหนดคุณธรรมหลักร่วมกันขององค์กร ทำให้ทุกคนเข้าใจคุณธรรมเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงตรงกัน

๔) กำหนดวิธีการและกลไกในการปฏิบัติงาน จัดให้มีแผนปฏิบัติการ วิธีสำคัญในการดำเนินการและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนแต่ละกิจกรรม รวมถึงแนวทางการทำงานร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และอาจจัดทำข้อเป็นตกลงของคนในองค์กร

๕) ลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นวิถีชีวิต การพัฒนาคุณธรรมมีเป้าหมายคือการเปลี่ยนแปลงที่คน จึงต้องลงมือปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน

๖) ถอดบทเรียนเพื่อสร้างความรู้ ต้องจัดให้มีกระบวนการสรุปบทเรียนจากการปฏิบัติของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อค้นหา เรียนรู้เงื่อนไขปัจจัย ของความสำเร็จ ปัญหาและแนวทางแก้ไข และสกัดเป็นความรู้ขององค์กร มีการจัดระบบการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเสริมพลังผู้ปฏิบัติงานมากกว่า

การวัดตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงของคน การจัดการความรู้จะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานองค์กรคุณธรรม

๗) สร้างกิจกรรมชื่นชมยกย่อง คุณธรรมเป็นเรื่องนามธรรมเห็นผลการเปลี่ยนแปลงซ้ำ จึงต้องมีกระบวนการให้กำลังใจ ยกย่องเชิดชู ต้องทำให้คนเห็นผลสำเร็จที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาองค์กรคุณธรรม

๘) สร้างเครือข่ายคุณธรรม งานที่อยากต้องการพลังของเครือข่ายในการขับเคลื่อนต้องเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายองค์กรคุณธรรมเพื่อให้กำลังใจ ถ่ายทอดความรู้ พัฒนานโยบายร่วมกัน เช่น เครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม ท้องถิ่นคุณธรรม ธุรกิจคุณธรรมฯ

๙) ประเมินผลลัพธ์ผลกระทบ ต้องมีระบบและกลไกการประเมินเพื่อให้เห็นผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีความรู้ที่จะนำไปยกระดับขยายผล หรือรู้ปัญหาอุปสรรคและนำไปสู่การแก้ไข โดยมีทั้งการประเมินตนเองจากภายในและประเมินจากองค์กรภายนอก รวมทั้งเปิดเผยผลการประเมินแก่สมาชิกขององค์กรและต่อสาธารณะ

บทที่ ๓

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรม

๓.๑ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ “การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดโครงการขยายเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรม เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ วัดแคใน และโรงเรียนวัดแคใน ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในหัวข้อ “การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” ซึ่งเป็นการรับฟังการบรรยายจากนางพิสมัย บุญเทียม คลังจังหวัดนนทบุรี สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี ในฐานะผู้แทนองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น โดยมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

๓.๑.๑ สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี

สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี เป็นหน่วยงานในสังกัดกรมบัญชีกลาง ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับตรวจสอบ และอนุมัติการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จัดทำรายงานการเงินการคลังของจังหวัด ให้คำปรึกษาด้านการบัญชี การตรวจสอบภายใน กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ด้านการเงินการคลัง และการพัสดุภาครัฐแก่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเร่งรัดและติดตามการใช้จ่ายเงินของจังหวัด ดังนั้น สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี จึงต้องการบุคลากรที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการเข้ามาปฏิบัติงานในองค์กร อันเป็นการสนับสนุนให้คนดีมีที่ยืน ในสังคม ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเป็นไปตามค่านิยมของกรมบัญชีกลางที่ว่า “ซื่อสัตย์โปร่งใส บริการด้วยใจ รักษาวินัยทางการคลัง รวมพลังพันธมิตร มีหลักคิดพัฒนา”

๓.๑.๒ กระบวนการขับเคลื่อนให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรีได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จากกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นองค์กรที่ได้รับการประเมินในระดับสูงสุดของเกณฑ์สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงานของหน่วยงานในด้านการส่งเสริมคุณธรรม โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนจนนำไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน โดยวิสัยทัศน์ของกรมบัญชีกลางคือ “กำกับดูแลและบริหารการเงินแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด” เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ประเทศชาติ และประชาชน

(๒) นำหลักคุณธรรม ๕ ประการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มาเป็นแนวทางการดำรงตนของบุคลากรในหน่วยงาน

๑) **พอเพียง** คือ ดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบและรอบด้าน และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ ได้

๒) **วินัย** คือ ปฏิบัติตนตามกติกากฎระเบียบขององค์กรและสังคมตามหน้าที่พลเมืองที่ดีและเคารพกฎหมาย ตลอดจนป้องกันและรับผิดชอบผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๓) **ซื่อสัตย์สุจริต** คือ มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรม ไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอม พร้อมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๔) **จิตอาสา** คือ การให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสรรพสิ่งทั้งหลายเพื่อประโยชน์สุขแก่พวกเขาเหล่านั้นและของสังคม

๕) **กตัญญู** คือ สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สถาบัน/องค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำหรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

๓.๑.๓ การขับเคลื่อนในประเด็น “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ”

(๑) ปัญหาที่อยากแก้

การพัฒนาและปรับเปลี่ยนงานด้านการบริการประชาชนของบุคลากรในหน่วยงาน ให้เป็นไปด้วยความเต็มใจ ด้วยการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์และภารกิจขององค์กรให้เป็น Smart Office จะเห็นได้จากสำนักงานคลังจังหวัด ทั้ง ๗๖ จังหวัด จะมีโครงสร้างเหมือนกันทุกจังหวัด ทั้งโครงสร้างทางกายภาพ อุปกรณ์ สภาพแวดล้อมในการทำงาน และเน้นให้ความสำคัญกับหลัก ๓P

๑) **People** บุคลากร : มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ รู้ลึก และรู้จริง ในเรื่องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวทางต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน

๒) **Place** สถานที่ : สำนักงานคลังจังหวัดมีสถานที่ที่มีความสะดวก ทันสมัย มีความเหมาะสมสำหรับการให้บริการประชาชน และมีโครงสร้างทางกายภาพ เช่น อุปกรณ์สภาพแวดล้อมในการทำงานเหมือนกันทุกจังหวัด

๓) **Product** การบริการ : ให้ความสำคัญกับการบริการที่มีคุณภาพ ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๒) ความดีที่อยากทำ

การพัฒนาบุคลากรในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ ดังนี้

๑) การสร้างจิตสำนึกให้แก่บุคลากร กล่าวคือ หน่วยงานต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เพื่อสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการ ซึ่งหากผู้รับบริการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ด้วยการอธิบายที่ง่ายต่อการเข้าใจ ด้วยการอธิบายที่ง่ายต่อการเข้าใจ เมื่อผู้รับบริการเกิดความเข้าใจ ย่อมจะเกิดความพอใจทั้งประชาชน ผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อย่างไรก็ตาม การที่บุคลากรจะมีความสามารถในการให้บริการดังกล่าว หน่วยงานจะต้องมีการสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร โดยสำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี มีการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกเดือนในทุกเรื่อง และเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคลากรทุกคนต้องรู้ทั้งเรื่องที่เป็นประเด็นด่วน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและเรื่องทั่วไป พร้อมทั้ง

สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างจิตสำนึกในการให้บริการอย่างเต็มใจ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมการให้บริการอย่างต่อเนื่องในทุกเวลา

๒) สร้างทีมงาน ความรู้รักสามัคคี รวมทั้งการทำงานแทนกันได้ เช่น บริเวณหน้าเคาน์เตอร์ให้บริการจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำ จำนวน ๒ คน หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จะให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูงเข้าไปแก้ไข ทั้งนี้ มีการเปิดแอปพลิเคชันไลน์ สำหรับแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามาร่วมด้วย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา โดยยึดแนวคิดที่ว่า “พยายามสร้างแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย”

๓) การปรับทัศนคติเพื่อให้เกิดการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือ เอาใจเขามาใส่ใจเรา กล่าวคือ การยกตัวอย่างเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพการเอาใจเขามาใส่ใจเรา หากญาติของเราได้รับการปฏิบัติแบบนี้จะรู้สึกอย่างไร และปลูกฝังการรู้จักการให้บริการด้วยความทุ่มเทอย่างเต็มที่

๓.๑.๔ มาตรการให้คุณให้โทษ

การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรให้ปฏิบัติตนเพื่อเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะทำให้หน่วยงานเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น โดยการให้ความดีความชอบในรูปแบบการประเมินเลื่อนเงินเดือน ซึ่งได้กำหนดไว้ในเกณฑ์การประเมินเกี่ยวกับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ คุณธรรมจริยธรรม การทำงานเป็นทีม การให้บริการที่ดีและมีคุณภาพ

๓.๑.๕ การนำหลักศาสนา มาปฏิบัติงานหรือใช้ในชีวิตรประจำวัน

สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรีมีการสอดแทรกเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ไว้ในการปฏิบัติงาน เช่น เมื่อมีข้าราชการใหม่มาบรรจุ กรมบัญชีกลางกำหนดให้ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อปลูกฝังให้ข้าราชการดังกล่าวเป็นข้าราชการที่ดี รวมทั้งมีการแจ้งเวียนหลักธรรมคุณธรรมต่าง ๆ ให้บุคลากรได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๖ การยกย่องเชิดชูบุคลากรที่มีคุณธรรม จริยธรรม

สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรีมีการยกย่องเชิดชูคนดี ผู้อุทิศเวลาให้บริการด้วยความเต็มใจ โดยใช้วิธีประเมินแบบ ๓๖๐ องศา ซึ่งกำหนดให้บุคลากรคัดเลือกกันเอง พร้อมทั้งมอบเกียรติบัตรเพื่อยกย่องเชิดชู โดยจะเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๑.๗ สร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน

ต้องชี้ให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญของตนเอง โดยทุกคนต้องทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ทุกคนมีความสำคัญที่สุด หากใครคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ทุกคนมีบทบาทสำคัญแตกต่างกัน มีมาตรการดูแลทุกคนให้มีความสุข ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างค่านิยมให้บุคลากรอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ขับเคลื่อนงานได้ สร้างวัฒนธรรมที่ดี มีความรับผิดชอบให้เกียรติซึ่งกันและกัน

๓.๑.๘ การสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกองค์กร

สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี นอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับ ตรวจสอบและอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณ เงินนอกงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จัดทำรายงานการเงินการคลังของจังหวัดแล้ว ยังมีหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการบัญชี การตรวจสอบภายใน

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหลักเกณฑ์ด้านการเงินการคลังและการพัสดุภาครัฐแก่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหากส่วนราชการในจังหวัดนนทบุรีประสบปัญหา เช่น ขาดองค์ความรู้ด้านการเงินการคลัง จะมีการให้คำแนะนำในเรื่องดังกล่าว ทั้งยังมีการสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างสำนักงานคลังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ส่งผลให้สำนักงานคลังจังหวัดประมาณ ๒๐ แห่ง จากทั้งหมดจำนวน ๗๖ แห่ง ได้รับรางวัลได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จากกระทรวงวัฒนธรรม

๓.๒ กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำ ณ วัดแคใน

กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำ ณ วัดแคใน ทำให้บุคลากรสำนักงานมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (Collective Consciousness) การมีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือการให้ความสำคัญกับส่วนรวม การเอื้อเฟื้อเกื้อกูลหรือความคิดที่มุ่งที่จะทำแต่ประโยชน์เกื้อกูลทั้งแก่ตนและผู้อื่น ตลอดจนสาธารณะทั่วไป โดยมีเมตตาจิต (ปรารถนาดี) และกรุณาจิต (ความคิดพร้อมด้วยช่วยแก้ปัญหา) เป็นพื้นฐานการปลูกจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ให้เจริญงอกงามในจิตใจ ย่อมสามารถแก้วิกฤตปัญหาความเห็นแก่ตัว ทำให้เป็นคนเสียสละ อุทิศตนทุ่มเท ทำงานเพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวมได้

ทั้งนี้ การเป็นจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำ ณ วัดแคใน เป็นการเสียสละต่อสังคม (Prosocial Behavior) การเสียสละต่อสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม การเสียสละเวลา กำลังกาย กำลังทรัพย์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม รวมทั้งการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และรู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่ สละกำลังกาย กำลังทรัพย์และเวลาช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว รู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

๓.๓ กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความกตัญญู

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างคนดีเพื่อสังคมดี และส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทย โดยมุ่งเน้นให้มีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักคุณธรรม ธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรยึดมั่นคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เป็นฐานในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมในการรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายขององค์กรคุณธรรม รวมทั้งสร้างเวทีให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ในการจะพัฒนาขับเคลื่อนองค์กรด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้จัดโครงการขยายเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรม

กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความกตัญญูเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการที่ได้กล่าวข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบในกิจกรรมดังกล่าวประกอบด้วย สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักการงาน การประชุมและตัวเลข สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักวิชาการ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักการประชุม และสำนักนโยบายและแผน สอดคล้องกับแนวทางทางจริยธรรมของข้าราชการ รัฐสภา ข้อ ๖ “ข้าราชการรัฐสภาต้องภักดีต่อองค์กร โดยเขตขององค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาวัฒนธรรมและภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร”

สรุปสาระสำคัญในการทำกิจกรรมได้ดังนี้

ความกตัญญู หมายถึง คุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของมนุษย์ ในสังคมมนุษย์ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ชีวิตด้านกายภาพดำรงอยู่ได้เพราะได้รับอุปการะเลี้ยงดูจากบุคคลต่าง ๆ มีบิดามารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง เป็นต้น นอกจากนั้น ต้องพึ่งอาศัยสิ่งเหล่าอื่นอีก เช่น อาศัยปัจจัย ๔ เป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต จึงจะอยู่รอดได้ ในส่วนจิตใจมนุษย์ก็ได้รับการปลูกฝังอบรมคุณลักษณะคุณค่าทางจิตใจจากบุคคลอื่น มีบิดามารดา เป็นต้น

กิจกรรมที่ได้ดำเนินการ

๑. การจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่อง “ความกตัญญู”
๒. การตั้งคำถามและให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง “ความกตัญญู”
๓. ให้เด็กนั่งสมาธิถึงพระคุณของบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เด็กนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมนำไปขับเคลื่อนในการเป็นองค์กรคุณธรรมในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี
๒. เด็กนักเรียนสามารถนำกิจกรรมที่ได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนาสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๔

แนวทางการการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติทางด้านการสร้างเครือข่าย องค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๔.๑ กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักบริหารงานกลาง

สำนักบริหารงานกลางได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบและได้มีการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยมีการนำข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทั้งภายในและนอกสำนักงาน ที่ผ่านมาสักสำนักบริหารงานกลางได้มีการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ดังนี้

หน่วยงานภายใน

สำนักงานประธานวุฒิสภา ได้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสและสร้างเครือข่ายร่วมกัน รวมถึงกิจกรรมปันน้ำใจให้น้อง ๆ โรงเรียนบ้านสามแยกวังชมภู จังหวัดเพชรบูรณ์ และบริจาคถุงกระดาษนำไปบรรจุยาเพื่อมอบแด่โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักกำกับและตรวจสอบ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักบริหารงานกลางได้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่าย รวมถึงร่วมกันบริจาค สิ่งของให้กับบ้านวัดและโรงเรียน (บวร) รวมถึงให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน ณ วัดฉัตรแก้วจวงกลมณี จังหวัด นนทบุรี และได้ร่วมมอบกล่องบรรจุยาสามัญประจำบ้าน จำนวน ๒๑ รายการ อาทิ ยาแก้ปวดลดไข้ ยาแก้แพ้ลดน้ำมูก ยาแก้ปวดท้องขับลม ยาแก้ท้องเสีย ยาแก้ไอขับเสมหะ ยาต้ม ยาล้างแผล พลาสเตอร์ยา สำลีก้อน ผ้าพันแผล แอลกอฮอล์ล้างแผล ครีมนวดคลายกล้ามเนื้อ เพื่อมอบแด่โรงพยาบาล

สำนักงานพิมพ์ สำนักบริหารงานกลางได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในสังคมและเพื่อสร้างเครือข่ายภายในสำนักงานในกิจกรรมรวมพลังอาสาพับถุงใส่ยาพอเพียง เพื่อไปบริจาคให้โรงพยาบาลอุ้มผาง จังหวัดตาก จากกระดาษ Reuse และขอร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนโครงการ Recycle “แยกเพื่อให้... พืชไม่กวาด” โดยมอบขวดพลาสติกใสให้สำนักงานพิมพ์นำไปแปรรูปเป็นเส้นใยรีไซเคิล ทอและตัดเย็บเป็นชุดวิบับสะท้อนแสง มอบให้พื้ไม่กวาดแต่สำนักงานเขตดุสิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยลดปริมาณขยะลดการใช้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และลดปัญหาก๊าซเรือนกระจกที่ส่งผลต่อภาวะโลกร้อน

หน่วยงานภายนอก

- โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายเครือข่าย STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตกับหน่วยงานภายนอก ณ กรมชลประทาน

กรมชลประทาน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบระหว่างสำนักบริหารงานกลาง สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และสำนักวิชาการ โดยกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสำนักบริหารงานกลาง สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และสำนักวิชาการ กับกรมชลประทาน เป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับองค์กรคุณธรรมต้นแบบของแต่ละสำนักกว่าได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรอย่างไรจึงได้เป็นองค์กรต้นแบบ โดยแต่ละสำนักได้มีการนำเสนอผลการขับเคลื่อนตามแผนคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใส

หลังจากนั้นกรมชลประทานได้นำเสนอการดำเนินการของกรมชลประทาน ซึ่งสรุปสาระสำคัญคือปัจจุบันกรมชลประทานกำลังเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรในบางกลุ่มเนื่องจากกรมชลประทานมีบุคลากรสองหมื่นกว่าคนจึงทยอยดำเนินการเฉพาะบางส่วนงาน ซึ่งการดำเนินการกิจกรรมของกรมชลประทานได้ดำเนินการในรูปแบบ Steps ดังนี้

Simplified = ง่ายและชัดเจน

Transparent = โปร่งใส

Examine = ตรวจสอบได้

Prevention = ป้องกัน

Suppress =ปราบปราม

ทั้งนี้ได้มีการเชิญชวนกรมชลประทานเข้าร่วมการดำเนินการขยายเครือข่าย STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยจะมีการหารือในรายละเอียดในโอกาสต่อไป

- โครงการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับหน่วยงานภายนอก ธนาकारแห่งประเทศไทย

ธนาकारแห่งประเทศไทยได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของธนาकारแห่งประเทศไทยว่ามีแนวทางในการป้องกันและพัฒนาระบบให้มีความทันสมัยและมีความปลอดภัยสูงไม่ว่าจะเป็นในด้านของ IT and Cyber Risk Management หรือในด้านการจัดการด้านการป้องกันการทุจริต Fraud Risk Management รวมถึงรับสมัครพนักงานทุกคนเข้าทำงานผ่านขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบขั้นสูงและต้องมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ธนาकारแห่งประเทศไทยโดยมีนโยบาย No Give Policy อย่างเคร่งครัด คือการงัดรับกระเช้า ของขวัญ ของที่ระลึกทุกชนิด

ผลที่ได้รับจากการสร้างมิติทางด้านการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักบริหารงานกลาง

- ๑) ทำให้สามารถนำความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดนำมาถอดบทเรียนเพื่อนำมาปรับใช้กับหน่วยงานของตนเอง
- ๒) เป็นการเชื่อมโยงเครือข่าย เปิดโอกาสในการสร้างพันธมิตร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- ๓) นำความรู้และประสบการณ์ ข้อมูล คุณความดีต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาไปขยายผลและเผยแพร่ให้กับหน่วยงานภายนอกได้รับรู้รับทราบ
- ๔) ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๔.๒ กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักภาษาต่างประเทศ

ในด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ สำนักภาษาต่างประเทศเล็งเห็นถึงความสำคัญของพลังเครือข่าย โดยต้องเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายองค์กรคุณธรรม ร่วมกันวางนโยบาย ดำเนินกิจกรรม ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และร่วมกันถ่ายทอดความรู้สู่สังคม โดยที่ผ่านมาสำนักภาษาต่างประเทศได้ดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ดังนี้

๑) เครือข่ายภายในองค์กร

๑.๑ โครงการเครือข่าย บวร ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักภาษาต่างประเทศร่วมกับทุกสำนักของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการดำเนินโครงการเครือข่าย บวร ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ณ วัดแคใน ต.บางกร่าง อ.เมือง จ.นนทบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมและขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติเชิงวัฒนธรรม และหลักธรรมทางศาสนา เพื่อยกระดับองค์กรไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบในระดับโดดเด่น รวมทั้งขยายเครือข่ายบวร และเป็นองค์กรแห่งความสุขได้อย่างแท้จริง โดยกิจกรรมภายใต้โครงการ ประกอบด้วย

- พิธีสงฆ์ถวายฐานพระพุทธรูป
- ถวายสังฆทาน ภัตตาหารเพล และถวายสิ่งของที่จำเป็นแด่พระสงฆ์
- มอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดแคใน
- ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนโรงเรียนวัดแคใน (หัวข้อ "จิตอาสา")
- กิจกรรมการทำความสะอาดห้องน้ำวัดแคใน
- กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หัวข้อ "การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ"

จากสำนักงานคลัง จังหวัดนนทบุรี (องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๒ ภาติเครือข่าย “ส่งความห่วงใยต้านภัยโควิด “บวร””

สำนักภาษาต่างประเทศได้ร่วมเป็นภาติเครือข่าย “ส่งความห่วงใยต้านภัยโควิด “บวร”” ซึ่งประกอบด้วย สำนักต่าง ๆ จากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (๑๐ สำนัก) กล่าวคือ สำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ สำนักกรรมการ ๓ สำนักวิชาการ สำนักการคลังและงบประมาณ สำนักนโยบายและแผน สำนักการพิมพ์ สำนักการต่างประเทศ สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักรายงานการประชุมและชวเลข และสำนักการประชุม พร้อมทั้งสำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมจัดกิจกรรมบริจาคหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ และอื่น ๆ เพื่อดูแลสุขภาพอนามัยให้แก่ บวร ไม่เป็นต้นเหตุในการส่งเชื้อให้ผู้อื่น และไม่รับเชื้อจากผู้อื่น เพื่อผ่านพ้นวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิดไปด้วยกัน ให้กับชุมชนวัดจันทรสโมสร วัดจันทรสโมสร และโรงเรียนวัดจันทรสโมสร ซึ่งเป็นชุมชนที่มีความใกล้ชิดกับรัฐสภา

๑.๓ ภาติเครือข่ายคุณธรรม เสริมสร้างความคิด ส่งเสริมสามัคคีและประชาธิปไตย สู่ชุมชน (บวร+)

สำนักภาษาต่างประเทศ พร้อมด้วยสำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ สำนักกรรมการ ๓ สำนักวิชาการ สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับเทศบาลเมืองคลองมะเดื่อ ชุมชนตำบลคลองมะเดื่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และโรงเรียนบ้านคลองกระทุ่มแบน (บุญเพ็งอุทิศ) ในการขับเคลื่อนด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการร่วมสร้างภาติเครือข่ายคุณธรรม เสริมสร้างความคิด ส่งเสริมสามัคคีและประชาธิปไตยสู่ชุมชน (บวร+)

กิจกรรมที่ทางภาติเครือข่ายได้ร่วมกันดำเนินการ ประกอบด้วย

- กิจกรรมสร้างเครือข่ายและสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองกระทุ่มแบน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๖) รวม ๗ ด้าน กล่าวคือ

- ชาติ (สำนักวิชาการ)
- ศาสนา (สำนักกรรมการ ๓)
- พระมหากษัตริย์ (สำนักภาษาต่างประเทศ)
- พอเพียง&ประหยัด (สำนักกรรมการ ๑)
- โตไปไม่โกง (สำนักกรรมการ ๒)
- กตัญญู (สำนักกฎหมาย)
- ประชาธิปไตย (สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการ

สภาผู้แทนราษฎร) พร้อมทั้งมีการมอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่มีความประพฤติดี

- กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ ณ ตำบลคลองมะเดื่อ
- กิจกรรมทำบุญถวายสังฆทานเพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา รวมถึงศึกษาพระธรรมคำสอน ณ วัดคลองมะเดื่อ
- กิจกรรมจิตอาสาในการพัฒนาชุมชน

๑.๔ เครือข่ายโครงการ “ปลูก...ธรรมะ ในใจคน”

สำนักภาษาต่างประเทศได้ร่วมกับสำนักต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการเป็นเครือข่ายโครงการ “ปลูก...ธรรมะ ในใจคน” ณ วัดสุวรรณภูมิพุทธชัยนที ๙๘๙ ตำบลศิระชะ จระเข้ น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ โดยเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อประกอบคุณความดีถวาย เป็นพุทธบูชา และปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างเสริม การมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในมิติเชิงคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ “บวร” การสร้างการตระหนักรู้ร่วมกันของบุคลากรในองค์กรในการผลักดันและขับเคลื่อนค่านิยมหลักขององค์กร รวมถึงการให้ความสำคัญกับการสร้างการตระหนักรู้ร่วมกันของบุคลากรในองค์กร ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในวันจัดกิจกรรมได้มีการรับฟังบท สวดมหาเมตตาใหญ่และบทพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งรับฟังโอวาทธรรมในหัวข้อ “ธรรม ในการทำงานเพื่อแผ่นดิน” รวมทั้งยังได้มีการปลูกต้นไม้ การถวายอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อใช้ในกิจการ โรงพยาบาลวัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ ประเทศอินเดีย และการทำความสะอาดรอบบริเวณวัด

๒) เครือข่ายภายนอกองค์กร

- บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)

สำนักภาษาต่างประเทศ พร้อมด้วยเครือข่ายภายในของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันได้แก่ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักการต่างประเทศ สำนักวิชาการ สำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ สำนักกรรมการ ๓ สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ สำนักรายงานการประชุมและชวเลข ได้ร่วมกับเครือข่ายภายนอก กล่าวคือ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ในการจัดโครงการ Senate-GC Stronger Co-creation โดยนำแนวคิดสถาบันหลักของสังคม อันได้แก่ บ้าน – วัด – โรงเรียน หรือที่รู้จักกันในชื่อ “บวร” มาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม และเพื่อให้คนในสังคมมีชีวิตที่มีความสุขอย่างยั่งยืน โดยโครงการดังกล่าวแบ่งกระบวนการดำเนินงานเป็น ๒ ขั้นตอน กล่าวคือ

๑) ขั้นตอนการรับบริจาค โดยแบ่งเป็น

- การรับบริจาคเงิน เครื่องอุปโภคบริโภค รวมถึงสิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว และอยู่ในสภาพดีสามารถใช้งานได้เพื่อนำไปถวายวัด และมอบให้กับชุมชน

- การรับบริจาคพลาสติกเหลือใช้ประเภทต่าง ๆ เพื่อนำส่งให้บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ไปแปรรูปต่อไป

๒) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “บวร” ณ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม

ทางเครือข่ายมีการกำหนดวันในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย

- กิจกรรมทำนุบำรุงศาสนา โดยการนำสิ่งของและปัจจัยไปทำบุญที่วัด
- กิจกรรมช่วยเหลือชุมชน โดยการมอบเครื่องอุปโภคบริโภค รวมถึงสิ่งของเครื่องใช้

ให้กับชุมชน

- กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ให้กับตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ตามหัวข้อดังนี้

- จิตพอเพียง (สำนักกรรมาธิการ ๑ และสำนักกรรมาธิการ ๒)

- ต้านทุจริต (สำนักกรรมาธิการ ๓ และสำนักประชาสัมพันธ์)

- กตัญญู (สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และสำนักรายงานการประชุมและชวเลข)

- การมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและรักษาสิ่งแวดล้อม (สำนัก

การต่างประเทศและสำนักภาษาต่างประเทศ)

- การรู้จักคัดแยกพลาสติกเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล

จำกัด (มหาชน))

ทั้งนี้ นอกจากจะได้รับความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ แล้ว เด็กนักเรียนยังได้ร่วมเล่นกิจกรรม และได้รับของรางวัลต่าง ๆ ที่จัดเตรียมโดยสำนักที่ร่วมเป็นเครือข่าย รวมถึงผลผลิตที่ได้จากการแปรรูปพลาสติกเหลือใช้ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) อีกด้วย

สำนักภาษาต่างประเทศตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายด้านองค์กรคุณธรรม เนื่องจากเป็นการดำเนินงานที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรและองค์กร โดยการเรียนรู้จากองค์ความรู้ ประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดีจากหน่วยงานภายนอก เช่น บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ที่ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่การทบทวนและพัฒนาตนเอง ส่วนการสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภายในของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ช่วยส่งเสริมให้แต่ละสำนักขับเคลื่อนนโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสขององค์กรไปในทิศทางเดียวกัน มีส่วนสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้

สำนักภาษาต่างประเทศเห็นว่า ๑) การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นการต่อยอดเชื่อมโยงเครือข่ายที่มีเป้าหมายในการทำความดี ทำให้สามารถขยายสู่สังคมได้ในวงกว้าง อันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในหลากหลายมิติ ทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้กับ “บวร” ซึ่งเป็นฐานรากของประเทศ การสร้างการเรียนรู้ร่วมกับเยาวชน การใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงศาสนา และการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของประเทศ เป็นต้น ๒) ควรเชื่อมโยงกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอกในเชิงลึก กล่าวคือ มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานที่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างยั่งยืน

๔.๓ กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ในด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเล็งเห็นถึงความสำคัญของพลังเครือข่าย โดยต้องเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายองค์กรคุณธรรม ร่วมกันวางนโยบาย ดำเนินกิจกรรม ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และร่วมกันถ่ายทอดความรู้สู่สังคม โดยที่ผ่านมาสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้ดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ดังนี้

๑) เครือข่ายภายในองค์กร

๑.๑ โครงการเครือข่าย บวร ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักภาษาต่างประเทศร่วมกับทุกสำนักของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการดำเนินโครงการเครือข่าย บวร ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ณ วัดแคใน ต.บางกร่าง อ.เมือง จ.นนทบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมและขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติเชิงวัฒนธรรม และหลักธรรมทางศาสนา เพื่อยกระดับองค์กรไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบในระดับโดดเด่น รวมทั้งขยายเครือข่ายบวร และเป็นองค์กรแห่งความสุขได้อย่างแท้จริง โดยกิจกรรมภายใต้โครงการ ประกอบด้วย

- พิธีสงฆ์ถวายฐานพระพุทธรูป
- ถวายสังฆทาน ภัตตาหารเพล และถวายสิ่งของที่จำเป็นแด่พระสงฆ์
- มอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดแคใน
- ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ักเรียนโรงเรียนวัดแคใน (หัวข้อ "กตัญญู")
- กิจกรรมการทำความสะอาดห้องน้ำวัดแคใน
- กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หัวข้อ "การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ"

จากสำนักงานคลัง จังหวัดนนทบุรี (องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕)

HRD NEWS

วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น.

นายจกษา ชำนาญป่า ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และบุคลากรฯ เข้าร่วมโครงการเครือข่าย บวร ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ณ วัดแคใน ประกอบด้วย พิธีสงฆ์ ถวายธูปพระพุทธรูป ถวายสังฆทาน กัณฑ์อาหารเพล และถวายเครื่องใช้จำเป็น แต่พระสงฆ์ พร้อมทั้งมอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดแคใน อีกทั้งได้เข้าร่วมกิจกรรม 1) ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนโรงเรียนวัดแคใน (หัวข้อ"กตัญญู") 2) กิจกรรมการทำความสะอาดห้องน้ำวัดแคใน (จิตอาสา) และ 3) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หัวข้อ "การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ" จากสำนักงานคลัง จังหวัดน่านบุรี (องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕)

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าว จัดขึ้นเมื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนองค์กรในมิติเชิงวัฒนธรรมและหลักธรรมทางศาสนา และเมื่อยกระดับองค์กรไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น พร้อมทั้ง ร่วมกันขยายเครือข่ายและขับเคลื่อนสังคมอุดมคุณธรรมต่อไป

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

02 831 9119

จิตพอเพียงต้านทุจริต

๑.๒ กิจกรรมธนาคารความดี “ซื้อสัตย์ แบ่งปัน สร้างสรรค์สังคมดี”

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้ร่วมเป็นเครือข่ายกับสำนักกรรมการ ๓ โดยนำขวดน้ำพลาสติก ฝาขวด และล้อยอเตอร์รี่เก่าไปร่วมบริจาคกับสำนักกรรมการ ๓ รวมทั้งร่วมกิจกรรม พับถุงใส่ยา...รักษโลก

๑.๓ เครือข่ายโครงการ “ปลูก...ธรรมะ ในใจคน”

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้ร่วมกับสำนักต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการเป็นเครือข่ายโครงการ “ปลูก...ธรรมะ ในใจคน” ณ วัดสุวรรณภูมิพุทธชยันตี ๙๘๙ ตำบลศิระชะ จระเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ โดยเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อประกอบคุณความดีถวาย เป็นพุทธานุชา และปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างเสริม การมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในมิติเชิงคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ “บวร” การสร้างการตระหนักรู้ร่วมกันของบุคลากรในองค์กรในการผลักดันและขับเคลื่อนค่านิยมหลักขององค์กร รวมถึงการให้ความสำคัญกับการสร้างการตระหนักรู้ร่วมกันของบุคลากรในองค์กร ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในวันจัดกิจกรรมได้มีการรับฟังบท สวดมหาเมตตาใหญ่และบทพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์รวมทั้งรับฟังโอวาทธรรมในหัวข้อ “ธรรม ในการทำงานเพื่อแผ่นดิน” รวมทั้งยังได้มีการปลูกต้นไม้ การถวายอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อใช้ในกิจการ โรงพยาบาลวัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ ประเทศอินเดีย และการทำความสะอาดรอบบริเวณวัด

๒) เครือข่ายภายนอกองค์กร

๒.๑ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนภารกิจคุณธรรมและจริยธรรมกับกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลร่วมกับสำนักวิชาการ และสำนักบริหารงานกลาง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อนภารกิจคุณธรรมและจริยธรรมกับกรมชลประทาน โดยการจัดกิจกรรมในวันนี้เป็นการนำ Strong Model ที่แต่ละสำนักขับเคลื่อนไปขยายเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก ถือเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อขยายเครือข่าย Strong จิตพอเพียงด้านทุจริต

๒.๒ กิจกรรมโครงการขยายเครือข่าย “บวร” คุณธรรม และความโปร่งใส มีการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน ประเด็นความซื่อสัตย์และกตัญญู ณ โรงเรียนวัดประดู่ธรรมาธิปัตย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ

๒.๓ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)

สำนักภาษาต่างประเทศ พร้อมด้วยเครือข่ายภายในของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันได้แก่ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักการต่างประเทศ สำนักวิชาการ สำนักกรรมการ ๑ สำนักกรรมการ ๒ สำนักกรรมการ ๓ สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และสำนักรายงานการประชุมและชวเลข ได้ร่วมกับเครือข่ายภายนอก กล่าวคือ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ในการจัดโครงการ Senate-GC Stronger Co-creation โดยนำแนวคิดสถาบันหลักของสังคม อันได้แก่ บ้าน – วัด – โรงเรียน หรือที่รู้จักกันในชื่อ “บวร” มาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม และเพื่อให้คนในสังคมมีชีวิตที่มีความสุขอย่างยั่งยืน โดยโครงการดังกล่าวแบ่งกระบวนการดำเนินงานเป็น ๒ ขั้นตอน กล่าวคือ

๑) ขั้นตอนการรับบริจาค โดยแบ่งเป็น

- การรับบริจาคเงิน เครื่องอุปโภคบริโภค รวมถึงสิ่งของเครื่องใช้ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว และอยู่ในสภาพดีสามารถใช้งานได้เพื่อนำไปถวายวัด และมอบให้กับชุมชน

- การรับบริจาคพลาสติกเหลือใช้ประเภทต่าง ๆ เพื่อนำส่งให้บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ไปแปรรูปต่อไป

๒) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม “บวร” ณ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม

ทางเครือข่ายมีการกำหนดวันในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย

- กิจกรรมทำนุบำรุงศาสนา โดยการนำสิ่งของและปัจจัยไปทำบุญที่วัด
- กิจกรรมช่วยเหลือชุมชน โดยการมอบเครื่องอุปโภคบริโภค รวมถึงสิ่งของเครื่องใช้

ให้กับชุมชน

- กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ให้กับตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ตามหัวข้อดังนี้

- จิตพอเพียง (สำนักกรรมมาธิการ ๑ และสำนักกรรมมาธิการ ๒)

- ต้านทุจริต (สำนักกรรมมาธิการ ๓ และสำนักประชาสัมพันธ์)

- กตัญญู (สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และสำนักรายงานการประชุมและชวเลข)

- การมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและรักษาสิ่งแวดล้อม (สำนักการต่างประเทศและสำนักภาษาต่างประเทศ)

- การรู้จักคัดแยกพลาสติกเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน))

ทั้งนี้ นอกจากจะได้รับความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ แล้ว เด็กนักเรียนยังได้ร่วมเล่นกิจกรรม และได้รับของรางวัลต่าง ๆ ที่จัดเตรียมโดยสำนักที่ร่วมเป็นเครือข่าย รวมถึงผลผลิตที่ได้จากการแปรรูปพลาสติกเหลือใช้ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) อีกด้วย

๒.๔ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายบวร “HRD ร่วมใจ สวมผ้าไทย ไปทำบุญ สร้างเครือข่ายบวร” ณ วัดใหม่ทองเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ

นายเจษฎา ชำนาญป่า ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และบุคลากร สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมจำนวน ๓๘ คน เข้าร่วมโครงการขยายเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรม มิติทางศาสนา “HRD ร่วมใจ สวมผ้าไทย ไปทำบุญ สร้างเครือข่ายบวร” กิจกรรมประกอบด้วย การฟังธรรมบรรยายเรื่อง “ธรรมะเพื่อความสามัคคีในหมู่คณะ” การร่วมทำบุญถวายสังฆทาน ปัจจัยและปิ่นโต อาหารเพล การบริจาคสิ่งของจำเป็นสำหรับใช้ในห้องน้ำของวัด และกิจกรรม CSR พร้อมทั้งทำความสะอาดห้องน้ำภายในวัด และกวาดลานวัด

๒.๕ กิจกรรมศึกษาดูงานองค์กรเครือข่าย STRONG ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล จัดกิจกรรมศึกษาดูงานองค์กรเครือข่าย STRONG และ องค์กรที่ได้รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีคุณราม ป้อมทอง รองผู้อำนวยการฝ่ายกลยุทธ์สื่อสารและความสัมพันธ์องค์กร บรรยายให้ความรู้หัวข้อ “การบริหารความเสี่ยงและความโปร่งใสของธนาคารแห่งประเทศไทย” พร้อมทั้งได้เยี่ยมชมวังขุนพรหม และ ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์ แหล่งเรียนรู้ธนาคารแห่งประเทศไทย

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ บทสรุป

จากการที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดโครงการขยายเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายด้านคุณธรรมและจริยธรรม เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ วัดแคใน และโรงเรียนวัดแคใน ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ “การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำ และกิจกรรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ “กตัญญู” พร้อมกิจกรรมการเล่นเกมแจกของรางวัล โดยแต่ละกิจกรรมก่อให้เกิดองค์ความรู้ สรุปได้ดังนี้

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อ “การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” ก่อให้เกิดองค์ความรู้ กล่าวคือ การที่หน่วยงานได้พัฒนาบุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำหลักคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู มาปรับใช้หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ การส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความทุ่มเทและอุทิศตน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ การปรับทัศนคติเพื่อให้เกิดการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือ “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” รวมทั้งการนำหลักการ เรื่อง “บวร” มาปรับใช้ในหน่วยงาน โดยการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรในการดูแลเอาใจใส่บุคลากรและครอบครัว เป็นการส่งเสริมและปลูกฝังให้บุคลากรเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และตระหนักถึงความสำคัญของความกตัญญูด้วย

สำหรับกิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดห้องน้ำ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ กล่าวคือ กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ทำให้บุคลากรมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักการเสียสละต่อสังคมมีความรับผิดชอบหรือการให้ความสำคัญกับส่วนรวม การเอื้อเฟื้อเกื้อกูล หรือความคิดอันมุ่งมั่นที่จะทำแต่ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยการปลูกจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมให้เจริญงอกงามในจิตใจ ย่อมสามารถแก้วิกฤตปัญหาความเห็นแก่ตัว ทำให้เป็นคนเสียสละ อุทิศตน ทุ่มเททำงานเพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวมได้มากขึ้น อันเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะและจิตอาสาเพื่อสังคม

ส่วนกิจกรรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความกตัญญู พร้อมกิจกรรมการเล่นเกมแจกของรางวัล ก่อให้เกิดองค์ความรู้ กล่าวคือ การส่งเสริมหรือพัฒนาปลูกฝังให้เด็กรู้จักความกตัญญู ซึ่งความกตัญญูหมายถึง คุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของมนุษย์ ในสังคมมนุษย์ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งอื่น ชีวิตด้านกายภาพดำรงอยู่ได้เพราะได้รับอุปการะเลี้ยงดูจากบุคคลต่าง ๆ มีบิดามารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง เป็นต้น นอกจากนั้น ต้องพึ่งอาศัยสิ่งเหล่าอื่นอีก เช่น อาศัยปัจจัย ๔ เป็นเครื่องเลี้ยงชีพ จึงจะอยู่รอดได้ ในส่วนจิตใจมนุษย์ก็ได้รับการปลูกฝังอบรมคุณลักษณะคุณค่าทางจิตใจจากบุคคลอื่น มีบิดามารดา เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการที่ได้รับฟังการบรรยายในครั้งนี้ จึงได้ถอดบทเรียนหัวข้อองค์ความรู้เรื่อง “การสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบ” จากนางพิศมัย บุญเทียม คลังจังหวัดนนทบุรี สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี สรุปได้ดังนี้

๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ ทำคุณประโยชน์ต่อองค์กร ส่วนรวม และประเทศชาติด้วยความภาคภูมิใจแผนการส่งเสริม สนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม ของสำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

๒) การสร้างเครือข่ายคุณธรรมภายในองค์กร ด้วยการนำหลักธรรมคำสอนของทางศาสนามาเป็นแนวทางสนับสนุนส่งเสริมโดยเน้นการสอดแทรกหลักธรรมคำสอนเรื่องการเป็นผู้มีจิตเมตตา รู้จักเป็นผู้ให้ เสียสละ ให้บุคลากรได้ประพฤติตนเป็นคนดีขององค์กร สังคม ประเทศชาติ พร้อมทั้งนำบุคลากรเข้าสู่ภาคปฏิบัติเพื่อกล่อมเกลาจิตใจให้เป็นผู้รู้จักการเสียสละ การรู้จักเป็นผู้ให้ โดยการทำความคุณประโยชน์ต่อศาสนา อาทิ การเป็นผู้นำบุคลากรไปร่วมใจกันทำบุญตามวัดต่างๆ มีการจัดเตรียมสิ่งของ พร้อมทั้งอาหารนำไปจัดถวายแด่ พระภิกษุสงฆ์

๓) ส่งเสริมให้บุคลากรได้ร่วมกันสร้างเครือข่ายคุณธรรม ระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน การช่วยเหลือด้วยการนำสิ่งของไปมอบให้ การช่วยบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ให้กับบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชนต่างๆ อาทิ การทำความสะอาดห้องน้ำ การเก็บกวาดลานวัด การจัดปรับแต่งสวนสาธารณะ เป็นต้น

๔) ส่งเสริมให้บุคลากรได้ร่วมกันสร้างเครือข่ายคุณธรรม โดยการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ประกอบด้วย วันเข้าพรรษา วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา เป็นต้น โดยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ได้ศึกษาหลักธรรมคำสอน และเข้าใจถึงความสำคัญในวันต่างๆ และนำสิ่งที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตน และปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อองค์กรต่อไป

๕) หากได้มีบุคลากรที่เข้ารับบรรจุเป็นข้าราชการใหม่ องค์กรจะมีการจัดอบรมเกี่ยวกับเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมคำสอนทางศาสนา หลักการสร้างทัศนคติที่ดี ซึ่งเป็น การปลูกฝังคุณธรรมที่สำคัญ ให้บุคลากรได้มีความรู้ ความเข้าใจ และนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติให้ไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต่อไป

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๕.๒.๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรเพิ่มระยะเวลาในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการดำเนินงานและในการดำรงชีวิตต่อไป

๕.๒.๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรปรับเปลี่ยนสถานที่จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เพื่อขยายเครือข่าย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๕.๒.๔ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรสร้างความตระหนักรู้และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้บุคคลภายนอกได้ทราบ และมีเครือข่ายคุณธรรมเพิ่มขึ้น

๕.๒.๕ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมกับผู้แทนองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น และสกัดเป็นองค์ความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้

บรรณานุกรม

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมการศาสนา. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐). สืบค้นเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ <https://nmpc.go.th/content-document/download?id=๑๕๘>

สุภิญญา แสตนศรีจันทร์ และพ.ต.ต. หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ, ความสำเร็จในการสร้างเครือข่าย, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖. www.rama.mahidol.ac.th

หลักเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม, องค์กรคุณธรรม ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔). สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ <https://anti-corruption.nxpo.or.th>

สำนักบริหารงานกลาง
สำนักภาษาต่างประเทศ
สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา